

Samrådstale

16. juni 2020

Samrådsspørgsmål AF og AG

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for regeringens holdning til staten og statens selskabers omfattende brug af det private advokatkontor Poul Schmidt (kaldet "Kammeradvokaten"), herunder regeringens bestræbelser på at udbyde statens og statens selskabers advokatarbejde til andre advokatkontorer i Danmark? og

Vil ministeren redegøre for den samlede omsætning, som det private advokatkontor Poul Schmidt (kaldet "Kammeradvokaten") har, dels på arbejde for staten og dels for statens selskaber samt endelig den omsætning, der skabes hos det pågældende firma som kurator i konkursboer, hvori staten som hovedkreditor har udpeget firmaet som kurator?

[Indledning]

- Tak for ordet og tak for muligheden for at redegøre for Kammeradvokatorordningen og statens brug af Kammeradvokaten over for Retsudvalget.
- Det er som regel Finansudvalget, som jeg får lov at være i, det er en god oplevelse også at måtte komme her. Det er dog ikke en opfordring til at indkalde mig til samråd i øvrigt, men det er hyggeligt også at være sammen med udvalgets medlemmer her.

[Statens omfattende brug af eksterne konsulenter]

- Lad mig først besvare Hr. Preben Bang Henriksens anmodning om en redegørelse for regeringens holdning til statens brug af Kammeradvokaten.
- Jeg har sagt det tidligere, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige det gerne igen. Det er en mærkesag for regeringen at nedbringe forbruget af eksterne konsulenter. Forbruget skal nedbringes, så vi i stedet kan bruge penge på velfærd og en ambitiøs grøn omstilling.
- Regeringen har allerede besluttet at nedbringe konsulentudgifterne i staten med samlet over 850 mio. kr. årligt og i de netop indgåede aftaler om kommuners og regioners økonomi for 2021 har vi aftalt, at kommunerne skal nedbringe deres udgifter til eksterne konsulenter med 1 mia. kr., fuldt indfaset, mens der for regionernes vedkommende er tale om en besparelse på 100 mio. kr. Penge, der i stedet kan prioriteres til borgernær velfærd.
- Regeringen sætter dermed handling bag ord, når det kommer til at reducere brugen af eksterne konsulenter på tværs af hele den offentlige sektor.
- Og regeringens ambitioner om at nedbringe konsulentforbruget gælder også ekstern juridisk bistand og anvendelsen af Kammeradvokaten.
- Linjen er derfor klar. Der skal ske en reduktion af statens køb hos Kammeradvokaten og hos advokater generelt.

[Opbygning af kompetencer internt i staten]

- Regeringen tror på, at offentlige ansatte i mange tilfælde kan løse opgaverne lige så godt, og at vi derfor kan stoppe med at anvende eksterne konsulenter i de tilfælde, hvor merværdien er svær at få øje på.

- Vi vil derfor styrke og udvikle kompetencer i staten, så staten fremover i højere grad vil kunne løse opgaverne selv.
- Det gælder også på det juridiske område. Og derfor har regeringen truffet beslutning om at styrke de interne juridiske kompetencer i staten og sætte en klar retning for, hvilke juridiske opgaver de statslige institutioner selv bør kunne løse.
- Regeringen bygger på den måde videre på nogle af de beslutninger, som den tidligere regering traf om at styrke de interne juridiske kompetencer i staten. Herunder ved at etablere en statslig Rådgivningsenhed for udbud og kontrakter i staten.
- Rådgivningsenheden er etableret i 2019 i samarbejde mellem Økonomistyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og rådgiver øvrige statslige institutioner om udbud og kontrakter, hvilket er et område, hvor staten de senere år har haft et stort forbrug af ekstern juridisk rådgivning.
- Konkret har regeringen i maj 2020 besluttet at forøge Justitsministeriets rådgivningskapacitet inden for bl.a. forvaltningsret, EU-ret og databeskyttelsesret med henblik på i højere grad at understøtte ressortministeriernes opgaveløsning inden for sagsområderne. Regeringen har således fokus på, at de statslige institutioner i højere grad gør brug af den ekspertviden, der er tilgængelig internt i staten.
- Regeringen har derudover besluttet, at der inden for udvalgte juridiske discipliner skal udarbejdes fælles retningslinjer, som klart definerer, hvilke ressourcer og kompetencer der bør være til stede i de forskellige statslige institutioner. De fælles retningslinjer vurderes, at ville medvirke til øget intern opgavevaretagelse i statslige myndigheder.
- Regeringen er naturligvis optaget af, at statens juridiske opgaver varetages med høj kvalitet, uanset hvem der løser opgaverne.

[Udbyde opgaver til andre advokatkontorer]

- Hr. Preben Bang Henriksen beder mig redegøre for bestræbelserne for at udbyde statens og statens selskabers advokatarbejde til andre advokatkontorer i Danmark.
- Lad mig indledningsvis sige, at det er mit indtryk, at der generelt er tilfredshed med Kammeradvokatordningen i de forskellige ministerier. De statslige institutioner har nem adgang til juridisk rådgivning af høj kvalitet, hvilket bl.a. følger af, at Kammeradvokaten har en forsyningsforpligtelse.
- Men der kan selvfølgelig være mulige gevinster og fordele ved at splitte ordningen op, og dem skal vi opveje i forhold til de fordele, som staten har ved en samlet ordning. Det kræver grundige overvejelser.
- Så når vi er på den anden side af COVID-19, og der igen er mere plads til andre vigtige og principielle diskussioner, vil regeringen træffe beslutning om statens køb af juridiske ydelser og Kammeradvokatordningen.
- I mellemtiden er det vigtigt at understrege, at den nuværende aftale jo giver de statslige institutioner gode muligheder for at anvende andre advokater end Kammeradvokaten i enkeltsager.
- Og at tidligere regeringer har truffet beslutninger om at konkurrenceudsætte en portefølje af retssager fra Sundheds- og Ældreministeriet og en portefølje af udbudssager fra Udenrigsministeriet. Samlet set er der konkurrenceudsat for ca. 19 mio. kr.
- Forbruget af andre advokater end Kammeradvokaten er vanskeligt at opgøre nøjagtigt, da udgifterne i vidt omfang konteres sammen med blandt andet udgifter til forsvars- og bistandsadvokater. Forbruget for 2019 kan dog med betydelig usikkerhed samlet set opgøres til ca. 75 mio. kr., eksklusive brug af andre advokater mv. til udbyttensagen i Skatteministeriet.
- Uanset, om det er Kammeradvokaten eller andre, der rådgiver staten i de tilfælde, hvor det giver mening at anvende eksterne rådgivere, så

lægger det regeringen på sinde, at staten får mest mulig rådgivning for pengene. Det vender jeg tilbage til.

[Advokatfirmaet Poul Schmiths samlede omsætning]

- Hr. Preben Bang Henriksen beder herefter om en redegørelse for den samlede omsætning, som det private advokatfirma Poul Schmith har for staten, for statslige selskaber og som kurator i konkursboer, hvor staten som hovedkreditor har peget på advokatfirmaet.
- Inden jeg redegør nærmere for de forskellige tal vedrørende omsætning, vil jeg benytte lejligheden til at præcisere, at Finansministeriet har indgået en aftale med det private advokatfirma Poul Schmith om levering af juridiske ydelser til staten - i daglig tale omtalt som Kammeradvokataftalen.
- Med "staten" menes primært statsinstitutioner. Men herudover kan statsligt selvejende institutioner samt statslige selskaber m.fl. i visse tilfælde gøre brug af aftalen.
- Hvert år udarbejdes en oversigt over statens forbrug af Kammeradvokaten. Oversigten offentliggøres på Økonomistyrelsens hjemmeside. Oversigten indeholder alene statens forbrug og således ikke Kammeradvokatens omsætning hos fx de statslige selskaber, der har tilsluttet sig aftalen.
- I 2019 er statens forbrug under Kammeradvokatordningen opgjort til 531 mio. kr.
- Dertil kommer omsætning fra de statslige selskaber, som har tilsluttet sig Kammeradvokataftalen. Denne omsætning kan for 2019 opgøres til 31,8 mio. kr.
- Det er høje tal. Og jeg vil gerne benytte lejligheden til at understrege, at når staten bruger så mange penge på ekstern juridisk rådgivning, så skal vi være helt sikre på, at der er tale om konkurrencedygtige priser.
- De nuværende priser i Kammeradvokataftalen er forhandlet i 2014 i forbindelse med indgåelsen af den gældende Kammeradvokataftale

og på baggrund af en omfattende undersøgelse af priser og vilkår i advokatbranchen i et såkaldt prisbenchmark.

- Det daværende prisbenchmark viste, at Kammeradvokataftalens timepriser ligger ca. 11 pct. under, hvad store virksomheder i gennemsnit betaler på lignende aftaler om juridisk bistand.
- Timepriserne i Kammeradvokataftalen bliver prisreguleret, men for at sikre, at timepriser og vilkår fortsat er konkurrencedygtige i dag, har Økonomistyrelsen netop udarbejdet et uvildigt benchmark af Kammeradvokataftalens timepriser.
- Der er ikke i Danmark andre aftaler, der er direkte sammenlignelige med Kammeradvokataftalen; og både Økonomistyrelsen og Kammeradvokaten har derfor behov for at se nærmere på resultatet af prisbenchmarket.
- På den baggrund vil der blive igangsat forhandlinger om en mulig ændring af prisgrundlaget, som vil kunne indgå i de samlede overvejelser om den samlede fremtidige strategi for statens køb af juridiske ydelser og Kammeradvokatordningen.
- Det er i den forbindelse vigtigt at understrege, at regeringen naturligvis har en forventning om, at en aftale som Kammeradvokataftalen samlet set har de mest attraktive priser og vilkår i Danmark.
- Jeg har nu redegjort for statens omsætning hos Kammeradvokaten, og tilbage er så spørgsmålet om advokatfirmaet Poul Schmiths omsætning uden for Kammeradvokataftalen.
- Her vil jeg benytte lejligheden til at præcisere, at titlen Kammeradvokat kun kan benyttes i forbindelse med den rådgivning, der ydes til staten jf. Kammeradvokataftalen.
- Finansministeriet har som tidligere nævnt indgået en aftale med det private advokatfirma Poul Schmith om levering af juridiske ydelser til staten, og jeg har alene kendskab til omsætning, der vedrører denne aftale.

- Jeg er altså ikke bekendt med omsætningstal uden for Kammeradvokataftalen. Det betyder, at jeg ikke er bekendt med den omsætning, som det private advokatfirma Poul Schmith evt. måtte have i forbindelse med de statslige selskaber, som *ikke* har tilsluttet sig Kammeradvokatorordningen.
- At jeg ikke er bekendt med omsætningstal uden for Kammeradvokataftalen betyder også, at jeg ikke er bekendt med den omsætning, som advokatfirmaet Poul Schmith oppebærer som kurator i konkursboer, hvori staten som hovedkreditor har indstillet firmaet som kurator.
- Det er primært Gældsstyrelsen, der hører under skatteministerens ressortområde, der inddriver statslige tilgodehavender og i den forbindelse indstiller advokater som kuratorer i konkursboerne. Erhvervet som kurator er ikke omfattet af Kammeradvokataftalen, men Gældsstyrelsen indstiller i visse tilfælde advokatfirmaet Poul Schmith.

[Afrunding]

- Afslutningsvis vil jeg benytte lejligheden til at understrege, at det er en mærkesag for regeringen at nedbringe udgiften til ekstern konsulentbistand – også den juridiske.
- At det er vigtigt for regeringen, at der er en bred opbakning til den måde, hvorpå staten indkøber juridiske ydelser, og jeg vil gerne kvittere for den interesse, der er for Kammeradvokataftalen.
- Når vi er på den anden side af COVID-19 og vi har haft lejlighed til at have de vigtige og principielle diskussioner om en fremtidig ordning i regeringen, vil jeg orientere Retsudvalget herom.
- Tak for ordet.